

4 Klíčové kompetence

Výchovné a vzdělávací strategie:

společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáka k různým způsobům učení
- učíme žáka získat vhodné podmínky k učení
- učíme žáka požádat o pomoc a dohodnout se na podmínkách pomoci
- vedeme žáky k střídání relaxace a práce
- vedeme žáky k aktivnímu zájmu o probírané učivo
- volíme různé výukové aktivity
- směřujeme žáka k aplikaci získaných vědomostí a dovedností v běžném životě
- motivujeme žáka ke stále se zlepšujícím výsledkům
- učíme žáka toleranci a zodpovědnosti
- učíme žáka dodržovat podmínky a kritéria úspěšné práce
- vedeme žáka k sebehodnocení a přijmutí kritiky při neúspěchu
- učíme žáka věcně diskutovat
- směřujeme žáka k plánování své činnosti
- učíme žáka pracovat s informačními zdroji
- učíme žáka propojovat získané informace a předešlé zkušenosti v běžném životě

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáka mluvit o problému
- vedeme žáka k hledání příčin problému
- nabízíme žákovi možnosti, jak hledat příčinu problému
- vedeme žáka k poznání podobných problémů
- navedeme žáka na rizikové místo problému
- učíme žáka vidět problém z pohledu druhé osoby
- vedeme žáka k předvídání
- vedeme žáka k vizualizaci problému
- učíme žáka formulovat hypotézu
- vedeme žáka k rozboru problému a získání informací k jeho vyřešení
- učíme žáka přistupovat k řešení různými možnostmi
- vedeme žáka k vyhodnocení situace
- vedeme žáka k výběru vhodného řešení a důvodů volby
- učíme žáka systematickosti při řešení problému
- vybízíme žáka k dalšímu řešení i přes neúspěch
- vybízíme žáka k samostatnému aktivnímu přístupu

- učíme žáka hledat chybu a dál s ní pracovat
- učíme žáka vrátit se k chybnému předpokladu a zvolit jiné řešení
- učíme žáka vymyslet experiment k ověření předpokladu
- učíme žáka experiment realizovat
- vedeme žáka k záznamu svého pokusu
- učíme žáka vyhodnotit výsledek pokusu
- směřujeme žáka k rozboru pokusu a výsledku
- pomáháme žákovi hledat smysl jeho snažení
- vedeme žáka, aby využil výsledných řešení v konkrétních situacích
- učíme žáka srozumitelně formulovat myšlenkový postup
- vedeme žáka k trpělivosti
- učíme žáka měnit závěr na základě nových informací
- učíme žáka rozboru a vyhodnocení kladů i záporů možných řešení

Kompetence komunikativní

- učíme žáka hledat hlavní myšlenku a formulovat ji
- učíme žáka vyhledávat informace
- vedeme žáka k rozpoznání protikladných informací
- směřujeme žáka k porovnávání odlišných informací a tvrzení
- vedeme žáky k používání různých informačních a komunikačních prostředků a technologií k získání a výměně informací
- směřujeme žáky k rozpoznání manipulativních způsobů podání informací
- učíme žáka správně volit slova k popsání situace, vysvětlovat, mluvit ve větách
- učíme žáka používat k vyjadřování grafických i symbolických prostředků
- vedeme žáka k chronologickému popisu situace, rozboru a popisu příčin a následků
- učíme žáka jasně formulovat své myšlenky písemně
- učíme žáka předat srozumitelně své myšlenky či zjištěné informace ostatním a uvědomit si jejich přítomnost
- vedeme žáka k rozlišení a přizpůsobení komunikace s vrstevníkem a dospělou osobou
- učíme žáka pro komunikaci sledovat chování ostatních a reagovat na něj
- vedeme žáka k zřetelnému projevu a jasné řeči těla
- učíme žáka naslouchat a udržovat oční kontakt
- pomáháme žákovi navazovat nové kontakty v kolektivu
- učíme žáka zeptat se
- učíme žáka odpovídat
- učíme žáka slušně nesouhlasit a zdůvodnit svůj postoj
- vedeme žáka k dodržování pravidel diskuze
- učíme žáka jasně formulovat myšlenky v diskuzi
- vedeme žáka k přemýšlení o jiných názorech a respektování jiných názorů
- učíme žáka různě vyjadřovat své názory, pocity a myšlenky
- učíme žáka popisovat, co se mu nelíbí na názoru či výsledku práce druhé osoby, nikoliv na osobě samotné

- učíme žáka hájit svůj názor na věc, formulovat, proč je o věci přesvědčen; vedeme k ochotě svůj názor změnit na základě nových informací
- směřujeme žáka k správnému řešení v případě nepříjemných či manipulativních situací
- vedeme žáka ke spolupodílení se na vytváření pravidel komunikace ve třídě

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáka k vlastní formulaci úkolu ve skupině
- učíme žáka dělit kompetence
- vedeme žáka k vymezení kritérií dobře odvedené práce
- učíme žáka připravit místo k práci a zajistit pomůcky
- vedeme žáka k plnění stanovaného termínu
- učíme žáka vytvářet pravidla a dodržovat je
- vedeme žáka k plnění dílčích úkolů a kroků až do zdárného konce
- učíme žáka hledat v případě potíží adekvátní pomoc
- vybízíme žáka k poskytnutí rady a pomoci ostatním
- učíme žáka zacházet s vytvořeným dílem podle pokynů
- vedeme žáka k pořádku a úklidu na pracovišti
- učíme žáka porovnávat svoji práci se zadanými kritérii
- učíme žáka poučit se z chyb a poznat dobrou část řešení
- vedeme žáka k ocenění práce druhých, radosti z úspěchu
- vedeme žáky k zamýšlení se nad různými možnostmi řešení od různých osob, nepředjímání úsudků a toleranci
- vedeme žáka k zodpovědnosti za svoji práci
- učíme žáka odhadnout svoje schopnosti splnit úkol
- učíme žáka zvolit cíl a vhodný postup pro sebezlepšení
- učíme žáka naslouchat radám a zlepšovat své další jednání
- směřujeme žáka k omluvě v případě impulsivního chování

Kompetence občanské

- vedeme žáka k zájmu a názory druhých a toleranci
- vedeme žáka k chápání emocí druhých
- učíme žáka dívat se na věc očima druhých
- učíme žáka toleranci a nepředpojatosti
- učíme žáka stanovovat a dodržovat pravidla, přijmout odpovědnost při nedodržení pravidel
- učíme žáka neomezovat druhé lidi a nepoškozovat prostředí
- vedeme žáky k vhodnému jednání v případě konfliktů
- vedeme žáky k empatickému jednání
- motivujeme žáka k podpoře a pomoci druhým
- směřujeme žáka k aktivnímu zlepšení sociálního klimatu ve třídě
- učíme žáka rozhodovat se na základě dostatečného množství informací

- učíme žáka uvažovat a diskutovat o různých návrzích, akceptovat přijatá řešení
- učíme žáka posuzovat dodržování jeho práv v různých situacích, požádat o pomoc pro řešení bezpráví
- učíme žáka respektovat omezení svých práv v případě nutnosti, požádat o vysvětlení tohoto kroku
- učíme žáka respektovat pravidla trvale udržitelného života
- učíme žáka přivolat a poskytnout pomoc
- učíme žáka rozvážně jednat v kritických situacích
- učíme žáka dbát o svoji bezpečnost, rozpoznat rizika
- vedeme žáka k osobnímu vztahu k prostoru, v němž žije, znalostem a pozitivnímu přístupu k němu
- vedeme žáka ke kooperaci s ostatními
- zprostředkováváme žákům nabídky kulturních akcí v blízkosti obce, kde žije

Kompetence pracovní

- vedeme žáka k plánování dílčích činností a času k plnění úkolu
- učíme žáka zpětně vyhodnotit využití času při plnění úkolu
- učíme žáka správně vybírat a připravovat materiály a nástroje
- vedeme žáka ke správné volbě pracovního místa
- směřujeme žáka k vhodné volbě postupu, případně volbě pomoci
- učíme žáka zaznamenat a vysvětlit svůj pracovní postup
- motivujeme žáka k dodržení termínu
- vedeme žáka k šetrnosti
- učíme žáka dodržovat bezpečnost práce
- učíme žáka stanovovat si dílčí cíle a podle jejich výsledků upravovat další postupy
- učíme žáka posuzovat práci vlastní i práci ostatních na základě stanovených kritérií
- vedeme žáka k vyhodnocení práce, rozboru příčin úspěchů a neúspěchů a případné nápravě
- vedeme žáky k šetrnosti k životnímu prostředí
- pomáháme žákovi najít jeho silné stránky
- vedeme žáka k poznání různých oborů lidského konání a jejich významu
- směřujeme žáka k orientaci v profesích
- učíme žáka vyhledávat nabídky a příležitosti ke zvolené práci v různých médiích
- učíme žáka rozpoznat vlastní schopnosti a dovednosti a uplatňovat je v činnostech
- motivujeme žáka k nabízení svých služeb
- učíme žáka uvědomit si cenu vlastního nápadu a nápadů ostatních
- motivujeme žáka k dodržování norem v podnikání

